

soud řešil nesprávně, naopak jest s ním úplně souhlasiti, nehledíc ani k tomu, že žalobci v dovolání přímo ani nenapadají jako nesprávný názor odvolacího soudu o tom, že tu není příčinné souvislosti. Pokud žalobci napadají názor odvolacího soudu v tom směru, že »škoda žalobců byla způsobeno tím, že opomenuli v pravý čas, pokud Jana W-ová měla ještě jmění, zajistiti se ohledně nezaplacené dávky z majetku«, netřeba se výtkou jakož i úvahou, kterou dovolatelé na ni navazují, zabývati, ježto nejde ve sporu o otázku, zda si žalobci sami zavinili škodu, nýbrž, zda jim ji zavinil žalovaný. Žalobci nemohou, jak správně uvádí odvolací soud, hledati právní důvod pro svůj nárok ani v § 61 zákona ze dne 8. dubna 1920, čís. 309 sb. z. a n. Uplatňovati práva z § 61 zákona přísluší jen státu a nepřechází práva ta na jiné osoby. Vysvítá to zřejmě z obsahu prováděcího nařízení ze dne 27. července 1920, čís. 463 sb. z. a n. Podle prováděcího nařízení k § 61 čís. 1 až 3 vytčené berní správy (finanční ředitelství) v patrnosti ve zvláštních záznamech, které zašlou po uplynutí určité lhůty berním úřadům ku zjištění, zda nutno podle účtů poplatníků ručení uplatniti. Ručení stanoví se v cestě správního řízení zvláštním upozorněním a uplatní se zvláštní výzvou. Otázku, zda nastal případ ručení podle § 61 uv. zák. nepřísluší tudíž řešiti soudům. Předpisy zákona (§§ 60 až 62 zák. čís. 309/20 sb. z. a n.) rozeznávají původního hlavního dlužníka od pouhého obyčejného ručitele arozeznávají ručení osobní a věcné. Toto ručení jest podle prováděcího nařízení čís. 463/20 sb. z. a n. pouhým ručením subsidiárním, nastává teprve tehdy, když poplatník (§§ 7 a 54 uv. zák.) povinnosti platební nedostál. (Rozhodnutí čís. 3776 sb. n. s.) V zákoně není však vysloveno, že dlužník původní zaplacením dávky nabývá postižního nároku proti ručiteli ani, že věcný ručitel (§ 62 zákona) nabývá nároku toho zaplacením dávky proti ručiteli osobnímu (§ 61 uvedeného zákona). Tvrdí-li tedy žalobci v dovolání, že jim zaplacením dávky z majetku vzniká postižní nárok proti žalovanému, nemá názor ten opory v zákoně čís. 309/1920 sb. z. a n. Že by žalobcům vznikl proti žalovanému postižní nárok v případě, že by zaplatil dávku z majetku, ve smyslu občanského zákona, nebylo ve sporu vůbec tvrzeno. Nemohou-li žalobci odvozovati svůj nárok z § 61 uvedeného zákona, nebylo také zapotřebí zjišťovati okolnosti, jež uvádějí pod dovolacím důvodem § 503 čís. 2 c. ř. s.

Čís. 7460.

Příslušel-li dvěma oprávněným výměnek takového způsobu, že nejen podle povahy věci, nýbrž i podle úmyslu smlouvy mohl býti požadován jen oběma oprávněnými k ruce společné a nerozdílné, nemůže se žádný z oprávněných o sobě domáhati plnění výměnku zvláštní žalobou, a to ani v tom případě, kdyby se domáhal placení reluta za výměnek.

(Rozh. ze dne 29. října 1927, Rv I 648/27.)

Žalobci a Anně T-ové příslušelo v domě žalovaných právo výměnků, záležející jedna ve služebnosti bytu, jednak v právu chovati si drůbež a kozu a vysazovati brambory. Žalobou, o niž tu jde, domáhal se žalobce na žalovaných placení reluta ročních 600 Kč. Anna T-ová domáhala se samostatnou žalobou na žalovaných též placení reluta ročních 600 Kč. Žaloba byla zamítnuta soudy všech tří stolic (rovněž tak i žaloba Anny T-ové. Nejvyšší soud uvedl v

důvodech:

K dovolání, uplatňujícímu dovolací důvody podle § 503 čís. 2—4 c. ř. s., bylo by především zaujati stanovisko k nejširší žalovanými proti žalobnímu nároku vznesené námitce, že k uplatnění žalobního nároku nebyl oprávněn žalobce sám, ježto jde o jednotné a nedělitelné právo jeho a Marie T-ové, takže by jen tito oba společně mohli žalobní nárok vznést. Oba nižší soudy uznaly námitku tuto vším právem za odůvodněnou. Jak nižší soudy zjistily, přísluší žalobci a Anně T-ové s ním podle prohlášení z 15. října 1924 proti žalovaným jako vlastníkům usedlosti č. pop. 6 v N. výměnek, záležející jednak ze služebnosti bytu v malé světnici na pravé straně od vchodu, jednak v dalších nárocích, v rozsudku prvního soudu blíže naznačených. Veškerá tato oprávnění a nároky jsou nejen podle povahy věci, nýbrž i podle úmyslu smlouvy práva, jichž splnění žalobce může požadovati jen s Annou T-ovou k ruce nedílné a které jemu pouze k ruce nedílné mohou býti plněny (§ 889 a 892 obč. zák.). Vztahuje se právo bytu pro oba oprávněné na tutéž obytnou světnici a stejně jednotným a nedělitelným jest jejich společný výměnek, záležející v právu chování pěti slepic a v právu k chování jedné kozy s nárokem na její krmení a konečně v právu na vysazování 50 kg bramborů. Oprávnění tato nelze dělit mezi oprávněné, nemají-li z toho vzniknouti dvojí práva zcela nové právní povahy. Žalobce jest v neprávě, když, napadaje tento názor nižších soudů, míní, že musí každému z oprávněných, i když se jedná, jak sám uznává, o nárok nedělitelný, přiznáno býti právo jej hájiti zvláštní samostatnou žalobou, ježto prý by se mohlo státi, že by jeden své právo hájiti chtěl, druhý však nikoliv a že prý jedině nemohou dávky ony požadovati dvakrát, nýbrž jen jednou. Toto dělení práva jest však podle povahy věci zcela nemožné, ježto nelze připustiti, by na př. jeden z oprávněných ve světnici bydlel, sobě v domě slepice a kozu choval a druhý za toto oprávnění, jež podle smlouvy plněna mohou býti pouze pod jednou pro oba oprávněné, za tato práva požadoval relutum nebo smluvní interese. Mínil-li jeden z oprávněných, že mu pro chování dlužníků není možno těchto smluvních práv užívat in natura a že jest tedy oprávněn požadovati za to peněžní interese, může tento nárok uplatniti pouze tehdy, když i druhý oprávněný rovněž k tomu přistoupí. Peněžní interese nebo relutum, jehož se oba oprávnění domáhají, může býti vzhledem k této nedílné jednotnosti práva stanoveno jen za právo celé pro oba oprávněné.

něné společně a jen mezi nimi může pak býti děleno, naproti čemuž v poměru k povinným však nemůže se žádný z oprávněných domáhati pro sebe zvláštního reluta za toto právo.

Čís. 7461.

Strana, dojednavší ústní smlouvu, nemůže býti nucena, by podepsala písemné vyhotovení smlouvy, jež není ve shodě s ústní dohodou a zejména neobsahuje veškeré závazky, které druhá strana na se vzala ústní smlouvou. Nedostatek nabídky vzájemného žalobcova plnění jest důvodem pro zamítnutí žaloby (pro tentokráte) pouze tehdy, mělo-li se vzájemné plnění státi předem, jinak dlužno odsouditi žalovaného k plnění žalobního nároku proti tomu, že žalobce současně splní vzájemné povinnosti.

Lhostejno, že punktace byly kromě svědků podepsány jen jednou smluvní stranou.

(Rozh. ze dne 29. října 1927, Rv II 398/26.)

Žalobci uzavřeli se žalovanou kupní smlouvu, již jim prodala část svého domu čis. 192 za 73.000 Kč. Žalobci vyplatili žalované ihned závdavkem 2000 Kč a zavázali se zaplatiti zbytek kupní ceny po srážce dluhu v sirotčí pokladně hotově. Dále bylo ujednáno, že žalovaná uvolní žalobcům okamžitě byt o dvou pokojích, že žalovaná může i se svým manželem zůstat v dosud obývaném třípokojovém bytě, může používatí půdy, sklepu, samostatně pak komoru vedle stáje a jedné drvárný vedle prádelny, kterážto měla zůstatí společnou, že držba, užívání a povinnost k placení daní přejdou na žalobce prvního v měsíci následujícím po sepsání kupu a že žalovaná má volný vstup do zahrady. Žalobou, o niž tu jde, domáhali se žalobci na žalované, by byla uznána povinnou, dodržeti kupní smlouvu, již prodala žalobcům část domu čis. 192, a podepsati za tím účelem vkladu schopnou listinu, jinak že by podle rozsudku bylo vloženo na část domu čis. 192 vlastnické právo ve prospěch žalobců. Procesní soud prvního st. l. i c. uznal podle žaloby, o d v o l a c í s o u d žalobu zamítl. D ů v o d y: Pro obě smluvní strany vzešla řada práv a povinností. Poněvadž vlastnictví nemovitosti převádí se teprve zápisem do veřejných knih, jest též třeba, by strany zřídily listinu, obsahující nabývací jednání a také prohlášení potřebné ke vkladu práva vlastnického (§§ 431 až 433 obč. zák. a § 26 kn. zák.). Každá strana může se tedy domáhati toho, by dotyčná listina byla zřízena a by druhá strana jí byla při tom podle své možnosti nápomocnou. Právem proto mohli by i žalobci s takovou žalobní prosbou vystoupiti. Žalobci také tak učinili, navrhli však, by bylo uznáno, že žalovaná jest povinna dodržeti kupní smlouvu, podle níž jim část svého domu za 73.000 Kč prodala a dále, že jest povinna vydati jim vkladnou listinu nebo trpěti, by na základě žádaného rozsudku mohlo jejich vlastnické právo býti vloženo na odkoupenou část domu. Nedomáhají se tedy